

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Petri Ribadeneiræ, Societatis Iesv Presbyteri, De
Tribvlationibvs huius seculi Libri Duo**

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniae, 1604

XVIII. Qua ratione consolari se debeant co[n]iuges nullas proles habentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50340)

154 DE TRIBVLATIONE

& maiestate venerabilis, statu excelsis,
& clarus aspectu, & quem assistentem se-
bi vix posset humanus aspectus oculis
carnalibus intueri, nisi quod talem vide-
re iam poterat de sæculo recessurus. At-
que ille non sine quadam animi & vocis
indignatione infremuit, & dixit. Pati-
metis, exire non vultis, quid faciam vo-
bis? Incepantis vox est & monentis, qui
de persecutione sollicitus, de accensione
securis, nõ cõsentit ad præsens desiderium,
sed consulit in futurum. Audiuit frater no-
ster & collega moriturus, quod cæterus
diceret. Nam qui moriturus audiuit, et
hoc audiuit, vt diceret: audiuit non se
ille, sed nobis.

CAPVT XVIII.

*QVA RATIONE CONSOLARI
se debeant coniuges nullas proles
habentes.*

NEquaquam Matrimonio iuncti
prætereundi sunt, sed illis etiam
sicut & cæteris remedia quædam propo-
nenda, quibus se in angustijs & tribulatio-
nibus suis haud paruis & infrequentibus
cõsolentur. Ac primò quidem de fo-
minis pauca dicemus, de illis potissimum
quæ natura steriles benedictione & fructu

flu ventris sui se priuatas sentientes, nō parum contristantur.

Desiderium habendi proles, in coniugibus naturale & vehemens est, præsertim in mulieribus. Hinc Rachel vxor Patriarchæ Iacob, cernens quòd infœcunda esset, inuidit sorori suæ Liæ fœcunditatem, & præ dolore nimio penè mortua, ait marito suo: *Da mihi liberos, alioquin moriar. Cui iratus respondit Iacob, Num pro Deo ego sum, qui priuauit te fructu ventris tui.* Eundem planè affectum in Anna Samuelis matre animaduertimus: eum enim ipsa se sterilem cognosceret, hinc inde quasi desolata, mœrore ac tristitia plena discurrebat. Quin & hoc certissimum affectionis & desiderij istius vehementissimi argumentum est, quòd aimirum aliquæ mulieres ita filiorum cupidæ sunt, vt frequenter faciant ea, quæ non conueniunt, & quæ non sine maximo vitæ sanitatisque detrimento, & conscientia scrupulo facere possunt.

Optarem ego vt quotquot his vel similibus angustijs & sollicitudinibus macerantur, ante omnia diligēter cōsiderarēt, neminem præterquam solum Deum donare liberos, & sine ipso nec maritū, nec medicū, aut medicinā, vel aliud quacūque

lecun-

Gen. 30.

1. Reg. 1.

le cuiusque remedium cuiquam essentia
 destituito suum esse tribuere, vel corpus
 humanum in vtero matris formare, ne-
 dum animam rationalem ex nihilo crea-
 tam eidem infundere posse. Quod cum
 ita sit, conuenit vt mulier christiana co-
 formet & accommodet se beneplacito
 Dei, libenterque suscipiat quicquid lae-
 gitus fuerit, nec conturbetur, aut volun-
 tate sua ad aliud appetendum feratur,
 quod non ipse concesserit. nam sicut ait
 I. Cor. 12. Apostolus, Deus *diuidit singulis prout*
vult.

Secundò cogitet mulier in foetando
 hoc ipsum quod poenam arbitratur, sin-
 gularem fortasse Dei esse gratiam sibi
 præ reliquis præstitam; sola enim & ne-
 da hac sollicitudine ab innumeris alijs
 grauioribus curis, molestijs, & anxietati-
 bus liberatur, vtpotè à doloribus & pe-
 riculis, quibus prægnantes & parturien-
 tes subiectæ sunt, quæ adeò etiam ma-
 gna & grauiora esse perhibentur, vt quæ
 ta sint non nisi expertæ sciant. Iam vero
 puero in lucem edito, quis angustias &
 labores, quis dolores & metus generati-
 cis eius recensabit? quæ maior sollicitu-
 do dici aut excogitari poterit, quàm ea
 quæ est matris illius, ne scilicet filio suo
 malum aliquod accidat, ne insoleseat,

aut seductus & perditis ac desperatis afflo-
 ciatus, mala morte pereat? Et quis pater
 aut mater innumeris non premitur cu-
 ris? Nam si puer adhuc paruulus sit, per-
 petuo de eius educatione parentes angū-
 tur: si grandiusculus, iam de fideli recto-
 re & magistro solliciti sunt; quòd si im-
 morigerus & inobediens sit, continuo
 & incredibili mœrore consumuntur: si
 contra humilis, mansuetus, & modestus.
 parentibus obsecundet, iam non sine in-
 genti tristitia illius timēt & verentur in-
 teritum. Quid multa? quis non dolor pa-
 rentes inuadit, quando eos quos genuerunt,
 gibbosos, claudos, cæcos, surdos,
 vel mutos contemplantur, quemadmo-
 dum indies, presertim Principum & Ma-
 gnatum filijs contingere videmus. Ni-
 hil hîc de curis, & anxietatibus, nihil de
 periculis cum educatione, conseruatione,
 ac despōsatione filiarum coniunctis
 dicam. quid enim si earum plures, paren-
 tes verò pauperiores fuerint? an quicquã
 hæc pœna durius, an quicquam intolera-
 bilius? O quàm proborum liberorum ra-
 rus est numerus, quàm pauci reperiun-
 tur, qui solatium sint & vnicum leuamen
 parentum? Heu miserum mortalium ge-
 nus, quàm multi nascentes ingenti gau-
 dio, morientes autem luctu maximo pa-
 rentes,

rentes,

138. DE TRIBVLATIONE

rentes suos afficiunt: quàm multi in reip,
perniciem & ruinam, in familiæ suæ de-
decus & ignomiã, in propriam perdi-
tionem, & aliorum destructionem gene-
rantur? Ergo netales beatæ censende
matres, quarum lætitia in gemitum, &
gaudium conuertitur in lamentum? ni-
quid ipsæ felices se prædicant, quæ dicit
maledicunt, quæ infelicissimos suos in
hoc sæculum protulerunt natos? Si dolo-
res, sollicitudines, anxietates, & labores
quos filiorum causa sustinet mater in ta-
bula depingi ac demonstrari possent,
profecto ipsa sola pictura haud difficul-
ter innuptæ connubium dissuaderet: nec
dubium quin si foemina sterilis miseriam
foecunditati adhærentes consideraret,
immensas Deo gratas ageret, quod sub-
tractis liberis, ab innumeris pariter eam
præseruauerit curis: nã quæ sine prole est
mulier, hæc non nisi vnico affligitur do-
lore, quæ autem pluribus mater est, ipsa
quoque multis ac varijs agitur mole-
stijs: Fortuna enim, inquit Euripides, est
infortunata, infortunium desiderabile,
& foelix infelicitas, non habere infan-
tes.

Non me iam remorabitur inaudita
& plus quàm belluina quorundam filio-
rum truculētia, qui eos quos vitæ habet
era

erant autores, crudelissimè trucidârunt: vt idcirco nō immeritò Legislatores decretis suis seuerissimam vindictam & pœnam statuerint his, qui tam crudeli, & tam inusitata ac peregrina tyrannide vsi fuissent. Et licet omninò hac in re matres terrere, aut timorem aliquem ipsis incutere nolim, affirmando simile sibi à filijs suis imminere periculum, nihilominus tamen metuendum dico, ne quod vicinis nostris contigit, idem quoque nobis eueniat, prorsusque sibi quælibet persuadeat, non omnes tales, quales fortasse optaret, futuros, in hoc potissimum malorum omnium turbine ac tempestate: ea enim est huius sæculi iuuentutis malitia, vt neglecta senectutis cura, omnisque reuerentiæ & obedientiæ debitæ oblita, solis appetitibus suis frena laxet.

Sed posito, reperiri aliquam matronarum quæ non tantum nullam supradictarum calamitatum perpeffa sit; venetiam adultum, obtemperantem, pacificum, ac benè moratum enutriet filium: quid indè? ideonè beata reputabitur? Quòd si DEVS eam quam vnicè diligit sobolem tollat, nunquid iam se felicem, an non potius infortunatarum omnium censebit infelicissimam.

cissi.

140: DE TRIBVLATIONE

licissimam? an non sicut agricola grauius dolet frumentum in spicas exiens grandine percussum, quam si de terra nunquam fuisset exortum; ita quoque ipsa tantò magis deplorabit perditam, quantò certius & securius eandem sperauerat se possessuram? Ad hunc ergò ingentem animi dolorem euitandum, nullum apertius & conuenientius remediũ excogitari potest, quàm nẽ absolutè à Deo proles petamus, aut aliud desideremus quàm quòd ipsi placitum fuerit.

Adhæc vellem, vt quotquot tantò pererorum desiderio flagrant, sedulo humilice desiderij sui causas perpenderent: Si enim tãto perẽ erga generis humani propagationem afficiuntur, certo credant, quòd qui potens est de lapidibus suscitare filios Abrahæ, ipsum quoque sine alicuius auxilio & additamento conseruare & multiplicare homines posse, nec aliqua indigere spica, cui tanti frumenti est abundantia: si infœcunditatem suam poenæ & maledictionis speciem esse arbitrantur, iam se toto cœlo aberrare sciant: nam etsi in veteri testamento scemina sterilis maledicta habita fuerit, tamẽ multò alia Ecclesiæ Christi sanguine cõsecratæ ratio est, in qua virginitas non tantum non contemnitur, sed etiam singula-

singu
longè

Q
vel pr
nis &
tis dil
nerin
vniue
dona
sẽ exc
ligant
mnib
fœcu
comp
fectus

Q
rilem
uit, v
psa ser
pre ar
na Ar
nena
ait: Ve
que Ph
ius, &
tem v
De Sa
ham e
mauit
inuice

gula-

singulariter remunerata, matrimonio longè præfertur.

Quòd si propter orbitatem liberorū, vel propter subtractionem benedictionis & coniugij fructus, minus se à maritis diligere ac honorari existimant, meminerint supradictorum, videlicet Deum vniuersorum Dominum distribuere dona sua prout ipse vult; præterea studiose excolantur, reuereantur, & arctius diligant viros suos, & quoad possunt in omnibus eis satisfaciant, vt quod deest fœcunditati, hoc ipsum beneficentia compensetur: taliter enim puerorum defectus amore suppletur.

Quid? nunquid Iacob Rachelem sterilem præ Lia fœcunda in tantum amauit, vt septem anni quibus Laban pro ipsa seruierat, pauci illi dies viderentur, præ amoris magnitudine? nunquid Elcana Annam Samuelis matrem præ Phenenna dilexit, scriptura attestante, quæ ait: *Venit dies, & immolauit Elcana, deditque Phenenna vxori sue, & cunctis filijs eius, & filiabus partes: Anna autem dedit partem vnā tristis, quia Annam diligebat?* *1. Reg. 1.*
De Sara sterili quid dicam? an non Abraham eam plus quàm exprimi potest amauit? an etiam Samsonis parentes se inuicem dilexerunt, etsi proles non haberent,

rent,

rent? de Zacharia & Elizabeth, cognatis,
de Ioachimo item & Anna maioribus
Christi secundum carnem eadem est sen-
tentia: neque enim ipsis infœcunditas
corpõris abstulit vinculum dilectionis,
quo se mutuò fideles coniuges comple-
cti debent.

Porro non ego hîc malum esse affir-
mo, si vxores liberorũ desiderio flagrēt,
multò minus si pro fœcunditate sua de-
precentur Deum, aut naturalia, & vtilia
ad fœcundandum vterum sterilem re-
media adhibeant; tantummodò in hoc
totus sum, ne scilicet ipsarum deside-
rium nimis vehemens sit, aut nimium ob-
sterilitatem suam contristatæ, quasi de-
sperabundæ veneficarum & insipienti-
um quarundam mulierum consilium se-
quentes, periculosissimas sumant potio-
nes: certò enim sciant nihil omninò ta-
lia sibi profutura remedia, nisi auxiliatri-
cem suam Deus apposuerit manu.
nam si confidentes Deo superstitiona &
muliebria ista inuenta contempserint, &
cælestem patienter expectauerint bene-
dictionem, procul dubio Dominus ora-
tiones earum exaudiet, & fœcunditatem
impertietur deprecantibus, dummodò
ad diuinę maiestatis honorē & gloriam,
ad proximi cõmodum & vtilitatē, & ad
suam

suā ſuęq; familiæ cōduxerit ſalutē. Quòd ſi hoc fieri nequeat, nō video quare tan-
toperè liberos expetāt, præſertim cū nul-
los, velint nolint, adepturę ſint, vel ſi for-
tè aliquos cōſequantur, eoſdē nō niſi li-
ctores & carnifices ſuos, & perpetuę for-
taſſis damnationis ſuæ futuros authores.

CAPVT XIX.

DE ALIIS QVIBVSDAM MO-
leſtijs, quas coniugati patiuntur.

ET ſi ſterilitas coniugatis, præſertim
mulieribus moleſta ac grauis ſit; eſt
tamen quædam multò maior magiſque
deploranda coniugum miſeria & tribu-
lacio, ſi nimirum diſcordes ſint, & tan-
quam in campo aperto ſe inuicem op-
pugnent. Nam quid inconuenientius eſ-
ſe poteſt, q̄ ſi inter illos, apud quos ſum-
ma pax & animi trāquillitas regnare de-
beret, maxima exoriatur diſſenſio, &
pro concordia bellum, pro dilectionis
dulcedine odij amaritudo, pro ſalubri
denique medicina mortiferum appareat
venenum? Sed vt accuratius de hac ma-
teria differentes ſingularem aliquā malè
coniugatis conſolationem tribuamus,
præſupponimus nonnunquam huiuf-
ce diſſenſionis & diſcordiæ cauſam pro-
cedere ex corrupta radice & mala inten-
tione.

tione